

Ümummilli liderlik:

Ramiz MEHDİYEV
Azərbaycan Milli Elmlər
Akademiyaşının
prezidenti, akademik

Azərbaycan dövlətçiliyi milliyyətlər boyu təşəkkül, tərəqqi və tənəzzül dövrlərini yaşamışdır. Bir hissəsi bu gün Azərbaycan Respublikasının tərkibinə daxil olan ərazilər uzun illər iri dövlətlərin tacavüz obyekti olmuşdur. Ancaq bu gün biz öz müstəqil, suveren dövlətçiliyi dünya birliyi tərəfindən tanınan, sayca bir o qədər də çox olmayan xalqlardan biriyik.

Lakin tarix göstərir ki, heç də bütün xalqlar milli dövlətçiliyin qədir-qiyətini obyektiv qavramaq iqtidarında deyil. Bu da son nəticədə onların yox olmasına və ya ümumdünya proseslərində əhəmiyyətinin itməsinə gətirib çıxarır. Digər tərəfdən, hər bir dövlət öz tələbinin sahibi olur, odur ki, dünya geosiyasetinin adı obyekt kimi dəyiş-düyüş vəsitəsinə çevrilir. Bunun əsas səbəblərindən biri millətin strateji fəaliyyət proqramının, dövlətin və millətin mövcudluğunun mənası, inkişafın məqsəd və prioritetləri kimi çıxış edən milli ideyanın olmamasıdır.

Milli ideyanı milli gerçəkliyə və tarixi tələbə çevirən əsas qüvvə lider faktorudur. Dünya tarixi də, müstəqillik tariximiz də bunu sübut edir. Xalqın dəstəkliyi və siyasi liderin fəhmli duyduyu təməl dəyərlər məsələsində konsensus dövlətin sabitliyi və inkişafının dəyişməz şərtidir.

Görkəmli dövlət xadimi Heydər Əliyevin missiyası yalnız Azərbaycan dövlətinin dayaqlarının möhkəmləndirilməsi, müstəqilliyin inkişafı və dövlətçilik tariximizin müasir mərhələsinin sürüklənilirinin təmin edilməsi kimi şəərəli bir vəzifəni yerinə yetirməklə məhdudlaşmadı. O, müstəqil Azərbaycan dövlətinin yaradılması konsepsiyasını həyata keçirdi, eyni zamanda Azərbaycan vətəndaşlarını birleşdirən, xalqımızı beynəlxalq aləmdə vahid amal, əfqidə, məqsəd və məram atarında səfərbər edən milli təlim - "azərbaycanlıq" ideologiyasını da yaratdı. Xalqımızın ümummilli lideri Heydər Əliyev müstəqil Azərbaycan dövlətinin təməlini qoymaqla müddəfəs bir missiyasını gerçəkliyə çevirdi: milliliklə dövlətçiliyi bir-birinə qovuşdurdu, onların sarsılmaz vəhdətini təmin etdi. Dünyadakı hər bir xalqın arzusunda olduğu bu əlçatmaq ideal Azərbaycan adlı məkanda da reallaşdı.

Azərbaycan milli ideyası mürkəbbə təşəkkül yolu keçmişdir,

öz spesifikasiyasına malikdir, məzmunu, universallığı, insanpərvərliyi, çevikliyi və təbiiyyəti ilə seçilir. Bunu XIX əsrin ikinci yarısı - XX əsrin əvvəllərində milli ideyanın təşəkkülünün, daha sonra Azərbaycan Sovet İttifaqının tərkibində olarkən onun müəyyən transformasiyasının, nəhayət, müstəqilliyin bərpası, milli dövlətçiliyin qurulması və milli özünüdərkini sonrakı inkişaf mərhələsində qəti formalaşmasının tarixi təsdiqi edir.

Malum olduğu kimi, sovet dövrü cəmiyyətin obyektiv əsasları olmayan və süni yaradılmış yeni identifikasiyanın müəyyən olunması ilə seçilir. Milli siyasi təşkilatların yaradılmasına qadağalar, həmçinin totalitar, inzibati-amirlik idarəçiliyi sisteminin qurulması Azərbaycan gerçəkliyinə milli tefəkkürün transformasiyaya uğramış, sovet dövrünün tələblərinə uyğunlaşdırılması modelini getirdi.

Kommunist ideologiyası proletar tefəkkür haqqında müddəa ni irəli sürərək əslində milli özünüdərkini təkamülünə məni təsir göstərirdi, orada milli tefəkkürə yox yod.

Tələb olunurdu ki, hər halda tarix kommunist partiyasının alternativsizliyi şəraitində milli tefəkkürün və milli iqtisadiyyatın, mənavi dirçəlişin, əhalinin rifah halının və milli özünüdərkini artırması üçün baza olan təhsilin keyfiyyətinin yaxşılaşmasına hesablanan siyasət yürüdə bilən dövlət xadimini ön sıralara çıxarsın.

Millətin inkişafı problemləri və milli maraqlar Heydər Əliyev üçün həyatın mənası idi. Perspektiv hesablanan kadr potensialının formalaşması, yaradıcı ziyalılara, elm nümayəndələrinə qayğıqə mənasibət 1970-1980-ci illərdə millətin yüksək elm-texniki və mədəni potensialını əks edən təşəbbüslərini yaranmasına və həyata keçirilməsinə imkan verdi.

Milli dəyərlərin dirçəldilməsi, əhalinin rifahının artması və təhsilin səviyyəsinin yüksəlməsi insanların davranış modelərində dəyişikliklərə əhəmiyyətli təsir göstərdi. O illərdəki dəyişikliklər hər yərə, ölkənin ən ucaq guşələrinə belə yayıldı. Doğrudur, ənənəvi cəmiyyətin modernləşdirilməsi hər şeydən əvvəl ölkənin sənaye mərkəzlərinin əhəlinə təsir göstərir, sonra isə mərkəzdən əyalətə doğru yayıldı. Əlbəttə, o dövrdə Azərbaycan cəmiyyətinin daxilində milli ideyanın formalaşması məsələlərinə dair geniş diskussiyaların aparıldığını söyləmək olmaz. Lakin fakt odur ki, "milli maraqlar" ("milli ideya"nın əsası kimi) anlayışı Azərbaycan cəmiyyətinin qabaqcıl hissəsinə və Heydər Əliyev başda olmaqla hakim elitaya yad deyildi. İttifaq dövləti qarşısında real siyasətdə milli maraqların ehtiyatla və ardicil reallaşdırılması ötən əsrin 80-ci illərinin sonu - 90-cı illərinin əvvəllərində ölkədə milli hərəkatın genişlənməsinə zəmin hazırlamış, 1991-ci ildə dövlət müstəqilliyini bərpə etmək üçün baza yaratmışdır.

1991-ci ildə müstəqillik yoluna qədəm qoyulması, düşünmək olardı ki, Azərbaycan tarixində yeni sahifə açar, eyni zamanda, o vaxt meydana çıxan problemlərin dərhal həl edilməsi zərurətini ortaya qoyur.

Əfsuslar ki, müstəqilliyin ilk illərində Azərbaycan dövlət quruculuğunun zəruri vəzifələrinin heç kiçik hissəsini də (xarici tacavüzün dəf edilməsi, daxili siyasi kontekstin sabitləşdirilməsi, cəmiyyətin tam xaos və vətəndəz müharibəsinə sürüklənməsinin qarşısının alınması, heç olmasa, minimum həyat qabiliyyətinə malik iqtisadiyyatın yaradılması) həl etməyə müvəffəq ola bilmədi.

İdarəçilikdə dilətant metolər və ölkə rəhbərliyinin, xüsusilə də xarici siyasət, müdafiə qabi-

liyyəti və iqtisadi islahatlar sahəsində tam fərəsətsizliyi Azərbaycan cəmiyyətində daxili siyasi qarşıdurmanı son həddə qədər qızışdırma və separatçılıq əhval-ruhiyyəsinin güclənməsi üçün zəmin yaratmışdı. Bu cür şəraitdə hər hansı uzunmüddətli plana nail olmaq üçün millətin birleşməsindən söhbət gədməz. Ölkə rəhbərliyi də öz məqsədlərini aydın ifadə etmək iqtidarında deyildi. Uğursuz siyasət nəticəsində dövlət təsəttatları və ictimai təsəttatlar tamamilə tanəzzülə uğramışdı. 1988-ci ildən 1993-cü ilə qədər olan dövrü tam əminliklə qarşıçılıq, hakimiyyətsizlik və anarxiya dövrü adlandırmıyaq olar.

Tarixi miqyaslı şəxsiyyət olan Heydər Əliyev ölkədə yaranmış vəziyyəti dəqiq qiymətləndirərək bütün Azərbaycan cəmiyyətini Azərbaycan dövlətinin mövcudluğu baxımından həyat əhəmiyyətli dəşiyən məsələlərin, o cümlədən hakimiyyəti vakumun aradan qaldırılması, separatçılıq və silahlı bəndit dəstələrinin təhdidlərini qarşısının alınması, döyüş qabiliyyəti ordu yaradılması məsələlərinin həl edilməsi üçün səfərbər etdi. Azərbaycan xalqı Heydər Əliyevini yorulmaz dövlətçilik fəaliyyəti sayəsində cəmiyyətin daxilindəki ziddiyyətləri həl etməyi və yüksələn inkişaf üçün zəmin yaratmağı bacaran, güclü mənə potensialı ilə yükənməmiş milli ideyaya sahib oldu.

Heydər Əliyevin onillik prezidentliyi dövründə ölkə kökündən dəyişmiş, daxili və xarici siyasətin bir çox istiqamətlərində əhəmiyyətli uğurlar qazanılmışdır. Azərbaycan dövləti uzunmüddətli yaşamaq qabiliyyətinə, cəmiyyət isə tarixi prosesin növbəti mərhələsində iştirak etməyə hazır olduğunu nümayiş etdirmişdir. Müasir Azərbaycan Respublikasının müstəqilliyi həm ölkənin sadə vətəndaşları, həm də global miqyaslı mühüm güc mər-

kəzləri üçün aksioma çevrilmişdir. Məhz Heydər Əliyev şəxsiyyəti, onun xarizması, bəsirəti, iradəsi, təcürbəsi göstərilən dövrdə bizim üçün "millət", "dövlətçilik", "idarəçilik sistemi", "hakimiyyət", "inkişaf etmiş iqtisadiyyat", "mənavi dirçəliş", "liderlik", "transformasiya", "qovxektorluq" kimi sistem dəyərlərini təşəkkülündə və möhkəmlənməsində mühüm rol oynadı.

1993-cü ilin ortalarında başlayaraq Azərbaycan strateji seçimini müəyyənləşdirdi. O, müasir, dünyəvi, beynəlxalq birliyə inteqrasiya edən, demokratik əsaslara sadıq olan ölkə kimi inkişaf etməyə başladı. Siyasi modernləşmə sahəsində artıq ilk addımlar iqtisadiyyatın güclənməsinə təkan verdi. Bu da yığılıb qalan sosial problemlərin təcridən həl olunmasına gətirib çıxardı. Hakimiyyət özü üçün müəyyən etdi ki, səylərini inkişafın yeni alətlərini axtarışına yönəlməlidir. Çünki bildirdi ki, milli təhlükəsizliyin möhkəmləndirilməsində uğur bir çox hallarda inkişaf etmiş iqtisadiyyat, sosisumun mənavi və intellektual səviyyəsi ilə şərtlənir. Aydın idi ki, məhz milli hisslər, milli ənənələrə (milli identikliyin, özünəməxsusluğun dirçəlməsinə, qorunmasına can atmaq, Qərb və Şərqi tarixi nailiyyətləri ilə zənginləşməkdə cəmiyyətin modernləşdirilməsi, güclü və müstəqil Azərbaycan qura bilən milli coşuluğun formalaşdırılması) dərinədən bağlılıq sarsılmaz və uğurlu dövlət quruculuğunun rəhnidir.

Eyni zamanda, Heydər Əliyev rəhbərliyi sayəsində Azərbaycan cəmiyyəti 1990-cı illərin əvvəllərində xaos və özbaşınalıqın ardaxda qoyaraq özündə yeni inkişaf ideologiyası ilə ifadə oluna biləcək dəyərlərə can atmaq həvəsi hiss etdi. Yeni şəraitdə milli və dövlət quruculuğu ideyalarına uyğun olan daha etibarlı dəyərlər bazası və kollektiv özünüdərk zərurəti yarandı. Cəmiyyət, milli identikliyin inkişafı ilə bərabər, ənənəvi dəyərləri saxlamaqla ölkənin rəqəbat qabiliyyətini təmin edən yeni inkişaf mənbələrinə müraciət etməyə başladı.

Milli və dövlət müstəqilliyinin qorunması, milli identikliyin inkişafı, dünya birliyinə inteqrasiya bundan belə azərbaycanlıların milli özünüdərkini struktur hissəsinə çevrildi. Məhz müstəqil Azərbaycan dövləti, onun hadisələrlə zəngin tarixi üçün qürur hissi, Azərbaycan millətinin dünyəvi tarixinə töhfə verməyə hazır olması Heydər Əliyev bu sözləri söyləməyə ruhlandırılmışdır: "Mən fəxr edirəm ki, mən azərbaycanlıyam".

Bu kontekstdə "azərbaycanlıq" dövlət siyasətinin stratejiyası olaraq Azərbaycan cəmiyyətinin bugününün və gələcəyinin müasir ideoloji qavranması ilə sıx birleşir. "Azərbaycanlıq"

təcəssümü və təntənəsi

milli ideologiyanın əsası kimi müxtəlif xalqların, mədəniyyətlərin, ənənələrin, konfessiyaların üzvi surətdə birliyin təccüsüdür. O, milli maraqları ifadə edən güclü dövlət hakimiyyətinə və yüksək milli intizama, formalaşan milli özünüdərk əsaslanır, ən müxtəlif sosial təbəqələrdə anlaşma axtarır, millətin və dövlətin öz potensialından irəliləyən daimi, lakin qeyri-radikal islahatçılıq təbliğ edir.

"Azərbaycançılıq" xalqımızın iztirabları ilə yovrulmuş tarixi dəyərləri, real müstəqilliyə nail oluması, vahid, bölünməz Azərbaycanın qorunması və möhkəmləndirilməsi üçün açardır. Bu gün "azərbaycançılıq" milli həyatın, konfessiyaların harmoniyasını çoxasitlik ane-nəsi, ölkədə yaşayan bütün millət və etnik qrupların qardaşlığını, qarşılıqlı əlaqə və qarşılıqlı təsirinin tarixi, onların ümumi taleyi və müstəqil Azərbaycanın bütövlüyü uğrunda birgə mübarizələrin tarixi təcrübəsidir.

Beləliklə, "azərbaycançılıq" ideologiyası etnik yox, siyasi və vətəndaşlıq xarakterli daşıyır, yalnız müstəqil Azərbaycanda yaşayan bütün millətlərin əməkdaşlığı, milli birlik, milli mənavi dəyərlərin qorunması, ümumi tarix və ünsiyyət dilinin ümumiliyi etnik mənsubiyyətdən asılı olmayaraq hər bir azərbaycanlıya özünü hamı üçün ümumi olan evin tikintisinə səfərbər edilmiş dəyərli insan kimi hiss etməyə imkan verir.

Gənc müstəqil dövlətin yaranması və inkişaf etməsi bizim əsrdə çox çətin vəzifədir. Yalnız öz gücünə və resurslarına arxalanaraq real müstəqil daxili və xarici siyasət yürüdülməsi olduqca çətin məsələdir. İllər, onilliklər ötcək, müstəqil və inkişaf etmiş Azərbaycan vətəndaşlarının nəsilləri meydana gələcək, yeni çağırışları deyəcəklər, yeni çağırışları deyəcəklər, lakin Heydər Əliyevin milli ideyanın reallaşdırılması üçün etdikləri əbədi olaraq Azərbaycan xalqının kollektiv yaddaşında qalacaqdır.

XIX əsrin sonu - XX əsrin əvvəlinə milli ideya özünə ən ali məqsəddi - milli birlik və müstəqilliyi təmin edən qarşılıqlılaşma gücə çevrilə bilər.

Ötən əsirin 90-cı illərində, müasir dövrün siyasət dahisi, ümummilli lider Heydər Əliyevin milli ideyanı tarixin verdiyi çox qısa və çətin zamanda milli varlığını təccüssüsməyə çevirməyə nail oldu. Milli ideya ilə bağlı məqalədə qeyd etdiyimiz kimi, "Proseslərin gedişi təkidlə tələb edirdi ki, Azərbaycanı tamamilə dağılmaq və ya parçalanmaq təhlükəsindən yalnız sözün həqiqi mənasında tarixi miqyaslı, hamı Azərbaycan millətinə xas olan mühüm dəyərlərin müəyyən toplusunu təccüssüsmə rəndə, həm də qeyri-standart si-

Heydər Əliyevin əsəri olan müasir Azərbaycan dövləti daha da qüdrətli, zəngin olacaq, hərtərəfli inkişafa nail olacaqdır.

İlham Əliyev

siyanın son variantının formalaşmasına öz töhfələrini verməmiş parəq şəxsiyyətlər olmuşlar. Bu insanların öz xalqına sadıqlığı, milli maraqlarına özünü qurban verməyə hazır olmaları öz böyük işlərinin dərk edilməsinə əsl nümunədir. Onların fəaliyyəti tariximizdə dərin izlər buraxmış, Azərbaycan xalqının taleyini dəyişmişdir. Həyatı boyu Azərbaycana iki dəfə rəhbərlik etməyə, ölkəni böhran vəziyyətlərindən çıxarmağa, milli inkişafı əsas prinsiplərini müəyyən etməyə çalışmış Heydər Əliyev də bu cür şəxsiyyətlərdən idi.

Heydər Əliyev hesab edirdi ki, milli əsas - azərbaycançılıq, bərabərlik və Azərbaycanda yaşayan bütün millətlərin əməkdaşlığı, milli birlik, milli mənavi dəyərlərin qorunması, ümumi tarix və ünsiyyət dilinin ümumiliyi etnik mənsubiyyətdən asılı olmayaraq hər bir azərbaycanlıya özünü hamı üçün ümumi olan evin tikintisinə səfərbər edilmiş dəyərli insan kimi hiss etməyə imkan verir.

Gənc müstəqil dövlətin yaranması və inkişaf etməsi bizim əsrdə çox çətin vəzifədir. Yalnız öz gücünə və resurslarına arxalanaraq real müstəqil daxili və xarici siyasət yürüdülməsi olduqca çətin məsələdir. İllər, onilliklər ötcək, müstəqil və inkişaf etmiş Azərbaycan vətəndaşlarının nəsilləri meydana gələcək, yeni çağırışları deyəcəklər, yeni çağırışları deyəcəklər, lakin Heydər Əliyevin milli ideyanın reallaşdırılması üçün etdikləri əbədi olaraq Azərbaycan xalqının kollektiv yaddaşında qalacaqdır.

XIX əsrin sonu - XX əsrin əvvəlinə milli ideya özünə ən ali məqsəddi - milli birlik və müstəqilliyi təmin edən qarşılıqlılaşma gücə çevrilə bilər.

Ötən əsirin 90-cı illərində, müasir dövrün siyasət dahisi, ümummilli lider Heydər Əliyevin milli ideyanı tarixin verdiyi çox qısa və çətin zamanda milli varlığını təccüssüsməyə çevirməyə nail oldu. Milli ideya ilə bağlı məqalədə qeyd etdiyimiz kimi, "Proseslərin gedişi təkidlə tələb edirdi ki, Azərbaycanı tamamilə dağılmaq və ya parçalanmaq təhlükəsindən yalnız sözün həqiqi mənasında tarixi miqyaslı, hamı Azərbaycan millətinə xas olan mühüm dəyərlərin müəyyən toplusunu təccüssüsmə rəndə, həm də qeyri-standart si-

yasi qərarların güclü və iradəli mənbəyi rolunda çıxış etməyə qadir olan şəxsiyyət xilas edə bilər. Yalnız böyük dövlət xadimi, milli xilas edə, onun ideyasını həyata keçirə bilər".

Milli ideyanın tarixində ilk dəfə süverən formada gerçəkləşdirilməsi dövlətçilik ənasində etatizmdən - müstəqil dövlətin siyasəti təşkilatlanmasında güc əlaqə daha qüdrətli zərvalərə yüksəlməsi başlanğıcını götürdü. XX əsrin əvvəllərində milli ideya öz ali məqsəddi - etatizmi həyata keçirə bilməmişdir. Süverən dövlət statusunu qazanmaq kimi tarixi nailiyyətə qovuşmaq - arzu olaraq qalmışdır. Yeni, milli ideyanın statusu, strukturu, prinsip və funksiyaları, müəmməl strateji və taktiki hədəflər sistemi hələ formalaşmamışdır.

Ümummilli lider Heydər Əliyev bu cəhətdən müstəqil Azərbaycan adlı ünvanı da reallığa çevirdi. Xalqımızın tarixi, siyasi uğurlarının zəfər trayektoriyası artıq davamlı, kəsiləmə xarakter aldı. XX əsrin ikinci yarısında qlobal transformasiya və sarsıntılarla paralel müşayiət olunan zamanda, bəzi ölkələrin süqut, bazilərinin isə yenidən doğulduğu hər ərafədə dünya siyasi xəritəsində xalqımız şanlı Azərbaycan tarixi adı portretin cizgilərində özünü tanıdı, milli özünüdərk və məlik mərhələlərini qət etdi. Milli ideal - Ümummilli Lider nümunəsində ideyanın missiyası bu dövr üçün qələbələrə başa çatdırdı. Azərbaycanda tarixdə ilk dəfə müstəqil milli dövlət yaradıldı. İlk dəfə milli ideya nəzəri səxem kimi qalmayıb dövlətçiliyin varlığını təmin etdi, onun "əbədi, sarsılmaz və dönməz" (Heydər Əliyev) fənomeni kimi dünya tarixinə həkk etdi. Bütün bunlar: ideya və zamanın mürəkkəb münasibətlərini milli dühası ilə, Azərbaycanın namına fəvqəlsəyərli ilə nizamlayan siyasi lideri - Heydər Əliyevi Milli İdeala, Ümummilli Lider zərvesinə ucaltdı. Tariximizdə dəfələrlə qsa və ya uzun müddətə müxtəlif səbəblərdən milli ideyanın qarşısını alınmasına, dövlətçilik ənənəmizin davamlı inkişafına əngəl olan fasilə, məğlubiyyət, süqut kimi xəstəliklərə bircəfəlik sədd çəkildi.

Bunlar azərbaycanlıların nə qsa nəsilləri durducaq onlar üçün Milli İdeal və ölmək olacaq Heydər Əliyev şəxsiyyətini, XX əsrin sonlarında milli ideyanın

nadir subyektinin tarixi xidmətləridir. Ümummilli Lider tarixi təcrübə və nəzəri müddəaların varlığını təmin etməklə yanaşı, kollektiv və fərdi etnikliyimizi, dövlət ideologiyamızı - "azərbaycançılıq" mərkəzi müddəa kimi öne keçirdi. Bunun mənasını isə Heydər Əliyevin bütün fəaliyyəti, dövlətçilik və xalq qarşısında xidmətləri nümunəsində dərk etmək olar.

Azərbaycan xalqının əsas tarixi nailiyyəti olan dövlət müstəqilliyinin 20 illi artıq arxada qalmışdır. Azərbaycan tarixində məhəyyətinə və əhəmiyyətinə görə müstəsna səhifə olan milli dövlətçiliyin qazanılması xalqımızın azadlığı və müstəqillik uğrunda çoxillik mübarizəsinin məntiqi nəticəsidir. Milli ideyanı həyata keçirmək, dünya arenasına müasir millət və müstəqil dövlət kimi çıxmaq, öz taleyinin sahibi olmaq, azad və müstəqil yaşamaq hüququ qazanmaq, heç şübhəsiz, əsas başa gəlmədi, xalqımız ziddiyyətli, həyəcanlı, çətin sınaqlarla dolu tarixi mərhələlərdən keçməli oldu.

Tarix baxımından qsa müddətdə Azərbaycana rəhbərlik edən Heydər Əliyev ölkəmizin inkişafının çox möhkəm əsasını qoydu, bu inkişafın perspektivlərini işıqlandıran ideya və prinsipləri müəyyənləşdirdi. Bizə və gələcək nəsillərə bu dahi insanın, Ümummilli Liderin, XX əsrin böyük ictimai və siyasi xadiminin həyat və yaradıcılığını yaxşı öyrənmək, ideyalarını mənimsəmək və həyatımızda tətbiq etmək qalır. Xalqımızın xoşbəxt gələcəyi bir çox hallarda bundan asılıdır.

Heydər Əliyev artıq 17 ilə yaxındır ki, aramızda yoxdur. Lakin Azərbaycanın inkişafına və modernləşdirilməsinə hədəflənmiş səmərəli dövlətçilik siyasəti Prezident İlham Əliyev tərəfindən Azərbaycan həyata keçirilir. Heydər Əliyevin dərinə düşünülümüş, hazırlanmış və qətiyyətlə həyata keçirilən daxili və xarici siyasət kursu bu gün bütün istiqamətlərdə uğurla davam etdirilir.

Heydər Əliyev gözəl başa düşürdü ki, siyasi sabitlik, lazımi iqtisadi inkişaf və ictimai əmin-amanlıq olmadan istənilən demokratiyanın ömrü az olacaqdır. Bu siyasəti son 17 ildə davam etdirən Prezident İlham Əliyev milli ənənələri və geosiyasi özlilikləri nəzərə alaraq ölkəni

iqtisadi yetkinlikdən demokratik yetkinlik məkanına bacarıqla transformasiya edir.

Məhz bu kursun davamı kimi 2003-cü ildən Azərbaycanda yeni inkişaf strategiyası həyata keçirilir. İlham Əliyevin daxili və xarici siyasət nəticəsində təxminən son 17 ildə ictimai-siyasi, sosial-iqtisadi və mədəni həyatın bütün sahələrində, hüquqi dövlət və vətəndaş cəmiyyəti quruculuğunda ciddi yeniliklər və uğurlar qazanılmışdır. Bir çox parametrlərin görə Azərbaycan sürətlə inkişaf edən ölkəyə çevrilmişdir.

Azərbaycan bu gün Cənubi Qafqazda sabitlik və tərəqqi adasıdır. O, gündən-günə inkişaf edir, daha da inamli olur. Bütün bunlar ölkəni və Azərbaycan cəmiyyətini inkişaf daha yüksək pillələrə aparır.

Heydər Əliyev hər bir dövlətin varlığını əsasını təşkil edən iqtisadi inkişaf dövlət həyatının ən vacib vəzifəsi hesab edirdi. O, öyrədirdi ki, dövlət qarqran cəmiyyətin yaqam tərzini, ictimai həyat normalarını, idarəçiliyi, qanunçuluğu, sabitliyi, vətəndaş birliyin, milli həmrəyliyi və s. vəzifələri o zaman dolğun və davamlı təmin etmək olar ki, dövlətin iqtisadiyyatı normal vəziyyətdə olsun və qarşıya qoyulmuş vəzifələrə cavab versin. Heydər Əliyev hər bir Azərbaycan vətəndaşını milli əlaqə və güclü iradəyə məlik, qlobal və azad düşüncəli, təşəbbüskar, fəal, ölkədəxili və beynəlxalq proseslərdən baş çıxara bilən, təhsilli, ədalətli, insanı və xalqı üçün qərəqli vəsən kimi görmək istəyirdi.

Heydər Əliyevin siyasində yeni yüzilliyə, həm də yeni minilliyə müstəqil dövlət kimi qədəm qoymaq tariximizdə ilk dəfə baş verdi və bu, əbədi proses olacaqdır. Məhz Heydər Əliyev müasir müstəqil Azərbaycanın arxitekturasını yaratmış, milli dövlətçiliyimizin ideya təməlini qoymuşdur.

Çox illər keçəcək, lakin çiqəklənən Azərbaycanın vətəndaşları dövlət müdrikliliyi və sarsılmaz məlinliyi sayəsində Azərbaycan gələcəyini təmin etməz bu dahi insanı unutmayacaqlar. Əsası Heydər Əliyevin yorulmaz əməyi ilə qoyulmuş bu dayanıqlı inkişaf İlham Əliyevin dövlət xadimi istedadı sayəsində davam edir.

Həmin inkişafın başlıca yekunlarından biri də dövlət başçısı İlham Əliyevin bu sözlərdə bariz ifadəsini tapmışdır: "Azərbaycan bu illər ərzində həm öz vətəndaşlarına, həm də dünyaya sübut etdi ki, biz müstəqil ölkə, azad xalq kimi yaşayırıq və yaşaya bilirik!"

Görkəmli dövlət xadimi Heydər Əliyevin ideyaları yaşayır və sabahımızda işıq salır.